

Seurantaryhmän palaute 12.3.2020 toimeenpanosuunnitelmaan

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen ryhmän kokous 26.3.2021

Yleiset kommentit ja evästyksset toimeenpanosuunnitelmaan

- Taustalle olisi hyvä luoda tarinaa ja tavoitetta, että luomme maastamme maailman parhaan oppimisympäristön. Ei enempää tai vähempää.
- Näkyville, millaista vaikuttavuutta ko. toimet tuovat toteutuessaan
- Toimijatasot kaikissa osioissa painottuneet ministeriötasolle. Kuitenkin aluetasolla on toimintaa, joka liittyy olennaisesti ko. tehtäviin.
- Myös EU-tasolla käsitellään näitä asioita. Löytyisikö joitakin yhteisiä avauksia silläkin saralla: esimerkiksi "pienet osaamiskokonaisuudet" -tulkinnat.
- Lista isoista ja pienistä asioista, toiminnasta ja organisoinnista, koulutuspolitiikasta ja jalkauttamisesta – toivotaan jäsenystä

Toimeenpanosuunnitelman kommentit: Jatkuva oppiminen osana työelämää

- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
 - Tärkeä varmistaa, että hyödynnetään jo keksittyjä ratkaisuja.
 - Sidosryhmissä hyvä olla mukana työelämän, oppilaitosten ja korkeakoulujen lisäksi sopivalla painolla esim. vapaa-aika- ja harrastustoimijoiden edustus.
 - Tärkeä miettiä, miksi tunnustetaan ja mihin tunnustamisen tuloksia käytetään. Onko kyse ura- ja palkkausasioista vai osaamisesta koulutukseen siirtymistä varten vai muusta. Näissä kaikissa on hieman eri logiikka
- Osaamistason nosto osana työelämää
 - Miten osaamistasoa voi nostaa korkeakoulutasoiseksi niin että uuden osaamisen hankkiminen tapahtuu kiinteästi työn ohessa eikä edellytä pitkiä poissaoloja työelämästä.
 - Yksinyrittäjien johtamisosamiseen tarvitaan tuotteistusta ja tapoja toteuttaa koulutus pääasiassa työn yhteydessä.
- Työpaikkojen ja osaamispalveluiden tarjoajien yhteistyö on oleellinen osio kokonaisuutta. Kaikki yhteistyö ei tarvitse uutta rahoitusta ja osa yhteistyöstä rahoittaa itse itsensä, mutta resurssitarpeet tunnistettava.
- Useissa toimenpiteissä pitää varmistaa riittävän laaja toimialojen kirjo (esim. maatilayritysten erityishaasteet tai eri toimialojen spesifit osaamistarpeet) ja erikoistuneita toimijoita
- Voisiko aluehallintovirastoissa toimivien työsuojelun vastuualueiden toimintaa hyödyntää jatkuvan oppimisen näkökulmasta? Työsuojelussa on mukana myös ennaltaehkäisevä näkökulma ja heidän kontaktiansa määrä yrityksiin on mittava.
- Rahoitus työssäolevien kohdalla jää avoimeksi

Toimeenpanosuunnitelman kommentit: Jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmä

- Nykyisen koulutustarjonnan kehittäminen ja uuden koulutustarjonnan luominen
 - Olemassa olevat nopeatkin koulutuspolut ja -mahdollisuudet on tärkeää tunnistaa ja pitää mukana paletissa.
 - Ammatillisessa koulutuksen perustutkintojen lisäksi ammattitutkintojen, erikoisammattitutkintojen sekä tutkintojen osien hyödyntäminen.
 - Yliopistojen alumniopinto-oikeudet. Riippuen yliopistosta tällä hetkellä saa valmistumisen jälkeen maksutta suorittaa yleensä seuraavan lukuvuoden loppuun asti tutkintoa täydentäviä opintoja –tarvitaan joustoa työelämän tarpeen mukaan esim. aikaan. Kaikissa yliopistoissa tällaista mahdollisuutta ei kuitenkaan ole.
 - Korkeakoulutettujen yrittäjien jatkuvaan oppimiseen tarvitaan panostuksia. Nyt moni suorittaa toisen asteen lisäkoulutuksia (jotka tosin ovat hyviä), kun korkeakoulutasoista, kustannustehokasta koulutusta on vähän tarjolla.
 - Rahoitus- ja rakenneratkaisuilla ei tule vähentää jo toimivaa työelämälähtöistä täsmäkoulutusta
 - Luodaan uutta koulutustarjontaa kokeiluilla ja piloteilla, joista parhaat ja toimivimmat ratkaisut tulisi voida "vakinaistaa" osaksi jatkuvan oppimisen koulutustarjontaa
 - Digipalvelut tukemaan tätä kokonaisuutta
 - Ratkaisujen kehittäminen vaatii erittäin tiivistä työelämän järjestöjen osallistumista
- Rakenteita ja kannusteita mahdollistamaan koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen, kuntien jne. välisiä yhteistyömalleja
- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
 - Nykyisten toimijoiden rooli palveluiden tuottamisessa esille
 - Tehtävänä tulee olla myös jo olemassa olevan tarjonnan selkeä esilletuonti/"yksi luukku" -tässä digitaalisuudella ja viestintään panostamisella iso rooli

Toimeenpanosuunnitelman kommentit: Jatkuvan oppimisen saavutettavuuden varmistaminen

- Ohjaus
 - Ohjauksen lisäksi saavutettavuutta rakennetaan toteuttamalla opetusta paremmin saavutettavissa muodoissa (usein jossain määrin aika- ja paikkariippumattomasti)
 - Opinto-ohjaushenkilöstön ammattitaidon kasvaminen ja ennakkoluulojen /-käsitusten purkaminen tärkeää esim. korkeakoulutuksen saavutettavuuteen liittyviin haasteisiin vastaamisessa.
- Aliedustetut ryhmät
 - Yksinyrittäjille tarvitaan tapoja toteuttaa koulutus pääasiassa työn yhteydessä.
 - Aliedustettujen ryhmien kohdalla olisi tärkeätä eri alaryhmille räätälöidyt matalan kynnyksen koulutukset ilman "koulutussanastoa". Heterogeeniset sekaryhmät ei toimi; tässä oppilaitokset voisivat tehdä yhteistyötä esim alueen järjestöjen kanssa, joilla ei ole niin "koulumainen" oppimisympäristö.
 - Toimintasuunnitelman pitäisi sisältää ns kolmannen iän seniorit, joilla on annettavaa myös virallisen eläkeiän jälkeen. Työllisyysasteen nostaminen edellyttää myös työurien pidentämistä "loppupäästä".
 - Kytkös kotouttamisen selontekoon ja maahanmuuton lisääntymiseen
- Huomiona opintotuen ym. etuuksien kehittämiseen
 - Etuusjärjestelmä vaatinee kokonaisuudessaan vielä suht laajan keskustelun ja konsensuksen
 - Etuuden käyttäminen täydennysopiskeluun ulkomailla, jos Suomessa ei oman alan jatko-opiskelumahdollisuutta tai vaikka matka opiskelemaan rajan yli lyhyempi kuin Suomen sisällä.
- Kieliasioiden huomiointi kaikissa toimenpiteissä
- Riittävän laaja ja moninainen koulutuspalveluiden/osaamispalveluiden järjestäjäverkko, esim. erikoistuneet oppilaitokset

Mitä muita toimenpiteitä kentällä on menossa?

- TE-toimisto
 - Toimialapohjainen organisointi TE-toimiston rekrytointipalveluissa mahdollistanut syvennetyn palvelun työnantajille ja työnhakijoille
 - Osaamistarpeiden tunnistaminen ja osaamispalveluihin ohjaaminen osana palvelutarpeen arviointia
 - Kumppanuus keskeinen osa osaamisen kehittämisen palveluihin ohjaamisessa. Kumppanuuden merkitys on kasvanut entisestään työllisyyskokeilujen käynnistyttyä.
- Vapaa sivistystyö
 - vilkasta senioritoimintaa, kieli- kulttuuri- ja digitaitojen edistämiseen.
 - yhteiseen opinto- ja tutkintorekisteriin osaamisperusteiset kuvaukset ja arvioinnit 1.8.2021 alkaen
 - Syväsvivistys ja planetaarinen pedagogiikka oppimisympäristössä on OPH:n rahoittama koulutushanke keväällä 2021, jossa käytetään käänteistä oppimista (flipped learning) ja kehitellään yhdessäluomisen (co-creation) otteella myös jatkuvaan oppimiseen koulutuskonsepteja.
 - Alueellisissa hankkeissa on hakevaan toimintaan suunnattuja menetelmällisiä virityksiä.